

Aristoteles

Metafyzika I,1

[pouze pro účely semináře; ve špičatých závorkách jsou zvýrazněny v transliterované podobě základní řecké termíny, které hrají klíčovou roli v celé evropské vědecké a filosofické tradici]

Tam tedy, kde běží o praktickou činnost a jednání, zdá se, že se zkušenost nijak nerozlišuje od umění, ba naopak vidáme, že na věc přijdou spíše lidé zkušení, než ti, kteří sice o věci mají pojem, ale zkušenosti nemají. To proto, že zkušenost jest znalostí jednotlivin, umění obecných pojmů, každá praktická činnost však a tvoření týká se jednotlivin. Lékař totiž neléčí člověka vůbec, leda mimochodem, nýbrž Kalliu nebo Sokrata nebo jiného takového jednotlivce, jenž jest zároveň také člověkem. Jestliže tedy někdo má pojem bez zkušenosti a zná sice obecný pojem, ale nezná jednotliviny v něm zahrnuté, často se chybí správného léčení. Neboť je to jednotlivina, jež se má léčiti. Přece však míníme, že vědění a porozumění náleží spíše umění než zkušenosti, a za moudřejší než lidi zkušené a zběhlé pokládáme odborné znalce, v přesvědčení, že každý má moudrost tím větší, čím vyšší jest stupeň jeho vědění.